

Sygn. akt XXIII Gz 1031/20

POSTANOWIENIE

Dnia 15 grudnia 2020 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXIII Wydział Gospodarczy Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Andrzej Sobieszczański (spr.)

Sędziowie SO Magdalena Nałęcz

SO Bolesław Wadowski

po rozpoznaniu w dniu 15 grudnia 2020 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy w postępowaniu sanacyjnym (...) spółki akcyjnej w W.

w przedmiocie o zatwierdzenia układu

na skutek zażalenia wierzyciela

Skarbu Państwa – Naczelnika (...) (...) Urzędu Skarbowego w W.

na postanowienie Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie

z dnia 7 sierpnia 2020 r., sprostowane postanowieniem z dnia 13 sierpnia 2020 r.,
sygn. akt XVIII GRs 1/19

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSO Magdalena Nałęcz SSO Andrzej Sobieszczański SSO Bolesław Wadowski

Sygn. akt XXIII Gz 1031/20

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 7 sierpnia 2020 r., sprostowanym następnie postanowieniem z dnia 13 sierpnia 2020 r., Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie zatwierdził układ w postępowaniu sanacyjnym (...) S.A. z siedzibą w Z. przyjęty postanowieniem sędziego-komisarza z 6 lutego 2020 r.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniósł wierzyciel Skarb Państwa – Naczelnik (...) (...) Urzędu Skarbowego w W. zaskarżając je w całości.

Postanowieniu temu skarżący zarzucił naruszenie art. 140 ust. 2 oraz art. 165 ust. 1 i ust. 2 pr.r. poprzez zatwierdzenie układu, który nie spełnia testu prywatnego wierzyciela w zakresie grupy I wierzycieli, ponieważ przewiduje warunki spłaty zobowiązań w terminach płatności rat, których nie zaakceptowałby prywatny wierzyciel.

Skarżący podniósł ponadto fakt braku rozpoznania – ewentualnie – uwzględnienia zastrzeżeń przeciwko układowi skierowanych do Sądu pismem z dnia 13 marca 2020 r.

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i orzeczenie o odmowie zatwierdzenia układu dłużnika z wierzycielami.

W uzasadnieniu zażalenia skarżący podniósł, że zasadność wniesienia zażalenia do zatwierdzonego układu wynika przede wszystkim z kwestii przedawnienia zobowiązań podatkowych objętych układem.

W odpowiedziach na zażalenia dłużnik (...) S. A. oraz zarządca wnieśli o oddalenie zażalenia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 164 ust. 1 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. Prawo restrukturyzacyjne (t.j. Dz.U. z 2019 r, poz. 243, ze zmianami) układ przyjęty przez zgromadzenie wierzycieli zatwierdza sąd, zawierając w sentencji postanowienia treść układu. Uczestnicy postępowania mogą pisemnie zgłaszać zastrzeżenia przeciwko układowi. Sąd nie bierze pod uwagę zastrzeżeń zgłoszonych po upływie tygodnia od dnia przyjęcia układu lub niespełniających wymogów formalnych pisma procesowego (art. 164 ust. 3 p. r.).

Zatwierdzenie układu przebiega zatem niejako dwuetapowo. W pierwszej kolejności sąd bada prawidłowość wydania przez sędziego-komisarza postanowienia o stwierdzeniu przyjęcia układu, w tym zakresie ocenia prawidłowość wliczeń prowadzących do wydania postanowienia o stwierdzeniu, jak również (gdy zachodzi taka konieczność) analizuje czy spełnione zostały przesłanki wskazane w art. 119 ust. 3 p. r. zwrócić należy uwagę, że postanowienie wydane przez sędziego-komisarza na podstawie art. 120 p. r. nie jest wiążące i nie korzysta z powagi rzeczy osądzonej, a nieprawidłowa ocena przyjęcia lub nieprzyjęcia układu (błąd matematyczny, ale również błędna ocena przesłanki z art. 119 ust. 3 p. r.) dokonana przez sędziego-komisarza podlega weryfikacji albo w procedurze zatwierdzenia układu (art. 164 p. r.), albo w procedurze umorzenia postępowania (art. 325 ust. 1 pkt 3 p. r.). Dopiero w dalszej kolejności, po ustaleniu, że stwierdzenie przyjęcia układu nastąpiło prawidłowo, sąd przystępuje do analizy zasadności zastrzeżeń zgłoszonych przez wierzycieli przeciwko układowi, o ile zostały one złożone w terminie oraz spełniają wymogi pisma procesowego, i ocenia czy nie zachodzi któraś z przesłanek odmowy zatwierdzenia układu opisanych w art. 165 p. r. Jeżeli sąd restrukturyzacyjny uzna, że sędzia-komisarz wadliwie stwierdził przyjęcie układu, wydaje postanowienie o odmowie zatwierdzenia układu bez konieczności badania zgłoszonych przez wierzycieli zastrzeżeń i oceny czy zachodzą podstawy odmowy zatwierdzenia układu określone w art. 165 p. r. Ocena czy zachodzą przesłanki odmowy zatwierdzenia układu byłaby bowiem całkowicie bezprzedmiotowa, jeżeli sąd doszedłby do przekonania, że układ nie został przyjęty.

W niniejszej sprawie postanowienie o przyjęciu układu zostało wydane w dniu 6 lutego 2020 r, zatem termin do wniesienia zastrzeżeń przeciwko układowi upływał w dniu 13 lutego 2020 r. Skarżący złożył pismo zawierające zastrzeżenia do układu w dniu 13 marca 2020 r., a zatem po upływie terminu do ich wniesienia. Dlatego Sąd Rejonowy słusznie nie rozważał ich zasadności. Jak bowiem wyżej wskazano, stosowanie do treści art. 164 ust. 3 zdanie drugie pr.r., zarzuty wniesione po upływie terminu pozostawia się bez rozpoznania.

W zażaleniu skarżący kwestionując dopuszczalność zatwierdzenia układu zawartego przez dłużnika (...) S.A. z wierzycielami wskazywał, że w niniejszej sprawie ziściły się przesłanki odmowy zatwierdzenia układu z art. 165 ust. 1 i 2 p. r. Zgodnie z tym przepisem sąd odmawia zatwierdzenia układu, jeżeli narusza on prawo, w szczególności jeżeli przewiduje udzielenie pomocy publicznej niezgodnie z przepisami, albo jeżeli jest oczywiste, że układ nie będzie wykonany. Domniemywa się, że jest oczywiste, że układ nie będzie wykonany, jeżeli dłużnik nie wykonuje zobowiązań powstałych po dniu otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego (ust. 1), sąd może odmówić zatwierdzenia układu, jeżeli jego warunki są rażąco krzywdzące dla wierzycieli, którzy głosowali przeciw układowi i zgłosili zastrzeżenia (ust. 2), sąd odmawia zatwierdzenia układu w postępowaniu o zatwierdzenie układu albo przyspieszonym postępowaniu

układowym, jeżeli suma spornych wierzytelności uprawniających do głosowania nad układem przekracza 15% sumy wierzytelności uprawniających do głosowania nad układem (ust. 3).

Z redakcji tego przepisu wynika zatem, że regułą jest zatwierdzenie przyjętego przez wierzycieli układu. Odmowa jego zatwierdzenia powinna być traktowana jako wyjątek i uzasadniona jest wyłącznie w przypadku wystąpienia którejś z opisanych w art. 165 p. r. okoliczności. Same zaś podstawy odmowy zatwierdzenia układu stanowią katalog zamknięty, a co za tym idzie nie mogą być konstruowane żadne dodatkowe przesłanki, w przepisie tym nie wymienione. Prowadzi to do wniosku, że badając istnienie przesłanek odmowy zatwierdzenia układu w konkretnym stanie faktycznym wykładnia tego pojęcia powinna być dokonywana w sposób zawężający. Wyjaśnić też należy, że każda z opisanych w art. 165 ust. 1 – 3 p. r. przesłanek odmowy zatwierdzenia układu jest niezależna od pozostałych. Innymi słowy wystarcza, że zachodzi którakolwiek z tych przesłanek by niedopuszczalnym było (w przypadku przesłanek obligatoryjnych) lub możliwym, po rozważeniu okoliczności konkretnej sprawy (w przypadku przesłanek fakultatywnych), zatwierdzenie przyjętego przez wierzycieli układu. Po stwierdzeniu, że w okolicznościach danej sprawy zachodzi któraś ze wskazanych w art. 165 p. r. przesłanek, konieczna lub możliwa staje się zatem odmowa zatwierdzenia układu, bez konieczności badania istnienia pozostałych.

Zdaniem Sądu Okręgowego żadna z opisanych w art. 165 pr.r. przesłanek odmowy zatwierdzenia układu nie zaktualizowała się w okolicznościach rozpoznawanej sprawy. Przede wszystkim tut. Sąd nie dopatrył się podniesionego w zażaleniu naruszenia art. 165 ust. 1 pr.r. w zw. z art. 140 ust. 2 p. r. przejawiającego się w tym, że układ nie spełnia testu prywatnego wierzyciela ponieważ: zakłada odzysk znikomego procentu zaległości; nie chroni wierzycieli publicznoprawnych przed przedawnieniem należności objętych układem; zawiera nieproporcjonalne i krzywdzące wierzycieli publicznoprawnych warunki spłaty przysługujących im należności, bardziej dotkliwe niż w przypadku wierzycieli prywatnych np. z grupy II i III.

Wskazać należy, że zgodnie z art. 140 pr.r. jeżeli w postępowaniu restrukturyzacyjnym może dojść do udzielenia przedsiębiorcy przez państwo lub przy użyciu zasobów państwowych wsparcia w jakiegokolwiek formie, w szczególności przez zmniejszenie, w drodze układu, wysokości zobowiązań, rozłożenie spłaty na raty, odroczenie terminu wykonania zobowiązań lub zawieszenie, z mocy prawa lub na podstawie postanowienia sądu lub sędziego-komisarza, postępowań egzekucyjnych prowadzonych w celu dochodzenia wierzytelności, udzielenie pożyczek, kredytów, poręczeń lub gwarancji, plan restrukturyzacyjny dodatkowo zawiera:

- 1) test prywatnego wierzyciela lub test prywatnego inwestora, stanowiący ocenę, czy wsparcie udzielone w postępowaniu restrukturyzacyjnym i w trakcie wykonywania układu będzie stanowiło pomoc publiczną;
- 2) ocenę, dokonaną na podstawie informacji przedstawionych przez podmiot ubiegający się o pomoc de minimis lub pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie, czy wsparcie udzielone w postępowaniu restrukturyzacyjnym i w trakcie wykonywania układu spełnia kryteria uznania go za pomoc de minimis lub pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie wraz z uzasadnieniem (ust. 1)

Przez test prywatnego wierzyciela należy rozumieć ocenę działań wierzyciela publicznego planowanych w postępowaniu restrukturyzacyjnym i w trakcie oraz w ramach wykonywania układu dokonywaną w celu stwierdzenia, czy wierzyciel publiczny zachowuje się w danym przypadku jak prywatny wierzyciel, działający w normalnych warunkach rynkowych, w szczególności czy prywatny wierzyciel zaakceptowałby przewidziane w propozycjach układowych warunki spłaty zobowiązań (ust. 2).

Test prywatnego wierzyciela zawiera:

- 1) informację o przewidywanym stopniu zaspokojenia poszczególnych wierzycieli publicznoprawnych w ramach wykonania układu, która zawiera następujące dane, będące podstawą oceny, o której mowa w ust. 2:
 - a) wysokość objętych układem zobowiązań dłużnika wobec poszczególnych wierzycieli publicznoprawnych,

- b) treść propozycji układowych wobec poszczególnych wierzycieli publicznoprawnych;
- 2) informację o przewidywanym stopniu zaspokojenia poszczególnych wierzycieli publicznoprawnych w postępowaniu upadłościowym, które byłoby prowadzone wobec dłużnika, zawierającą następujące dane, będące podstawą oceny, o której mowa w ust. 2:
- a) wartość majątku dłużnika ze wskazaniem obciążeń,
 - b) przewidywaną wysokość kosztów postępowania upadłościowego,
 - c) kategorię, w której byliby zaspokajani poszczególni wierzyciele publicznoprawni w postępowaniu upadłościowym;
- 3) ocenę, czy wierzytelności wierzyciela publicznoprawnego będą zaspokojone w większym stopniu w przypadku zawarcia i wykonania układu, czy w postępowaniu upadłościowym (ust.3).

Zacytowany przepis w sposób jasny i klarowny określa czemu służyć ma test prywatnego wierzyciela, co należy przez niego rozumieć, jakie są jego elementy i jakie wnioski końcowe muszą z niego wynikać. W niniejszej sprawie z testu prywatnego wierzyciela wynikają kategoryczne wnioski, że w przypadku wykonania układu na podstawie złożonych propozycji układowych poziom zaspokojenia w odniesieniu do wierzycieli zaliczonych do grupy I, a więc również w odniesieniu do Naczelnika US wyniósłby 61 % należności głównej, przy czym płatność miałby być realizowana w 29 ratach kwartalnych. Natomiast w przypadku przeprowadzenia hipotetycznego postępowania upadłościowego wierzyciele z grupy I zostaliby zaspokojeni w 46,3%. Odnosząc się do zaspokojenia wierzycieli w odniesieniu do wszystkich grup wskazać należy, że w przypadku zatwierdzenia i wykonania układu dłużnik będzie zobowiązany spłacić wierzycieli układowych w łącznej kwocie ok. 245 mln zł. Wariant upadłościowy przewiduje natomiast zaspokojenie na poziomie 226 mln zł i to wyłącznie wierzytelności, które zostaną zaliczone do I i II kategorii. Nadto w układzie przewidziano dodatkowe zabezpieczenie wierzycieli z grupy I i IV poprzez ustanowienie hipoteki oraz zastawu rejestrowego na ich rzecz. Co więcej układ zawiera również mechanizm umożliwiający uzyskanie przez objętych nim wierzycieli zaspokojenia w jeszcze wyższym stopniu niż kwoty bazowe, bowiem zakłada, że w razie korzystnego dla spółki zakończenia postępowań sędowo-administracyjnych kwoty, które miałyby zostać przeznaczone na spłatę zobowiązań objętych tymi postępowaniami, zostaną przeznaczone na dodatkowe zaspokojenie pozostałych wierzycieli układowych.

Jak to wyjaśnił Piotr Zimmerman w „Prawo restrukturyzacyjne. Komentarz.” (Wyd. C.H Beck 2018 r.) „Podsumowanie testu prywatnego wierzyciela powinno zawierać wskazanie, czy zgodnie z przeprowadzonymi symulacjami proponowane w propozycjach układowych zaspokojenie tego wierzyciela jest wyższe niż w wypadku ewentualnej upadłości dłużnika. Jeżeli tak, to test prywatnego wierzyciela należy uznać za zaliczony, gdyż każdy racjonalnie działający wierzyciel prywatnoprawny po przeprowadzeniu takiej symulacji poparłby układ. Jeżeli kwoty otrzymane w symulacji są zbliżone do propozycji układowych, należy porównać termin wykonania zobowiązań.” Podzielając to stanowisko zwrócić należy uwagę, że termin wykonania zobowiązań jest kryterium drugiego rzędu, które powinno być brane pod uwagę dopiero w sytuacji kiedy stopień zaspokojenia wierzyciela publicznoprawnego w wyniku wykonania układu zbliżony jest do tego wynikającego z symulacji zaspokojenia w postępowaniu upadłościowym.

Nie ulega zatem wątpliwości, że układ dłużnika z wierzycielami przyjęty postanowieniem sędziego – komisarza z dnia 6 lutego 2020 r., a tym samym objęte nim wierzytelności podmiotów publicznoprawnych, w tym skarżącego Skarbu Państwa – (...) (...) Urzędu Skarbowego w W. przeszedł pozytywnie test prywatnego wierzyciela. W wykonania układu skarżący otrzyma bowiem co najmniej 61 % służącej mu wierzytelności. Tymczasem gdyby została ogłoszona upadłość zaspokojenie tego wierzyciela byłoby o niespełna 15% niższe. Co więcej wierzytelność skarżącego w ramach układu zostanie zabezpieczona rzeczowo, co uwagi na wyrażony w art. 80 ust. 1 p.u. zakaz obciążania po ogłoszeniu upadłości składników masy upadłości hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym, zastawem skarbowym lub hipoteką morską w celu zabezpieczenia wierzytelności powstałej przed ogłoszeniem upadłości, w przypadku postępowania upadłościowego nie mogłyby mieć miejsca. Zdaniem Sądu Okręgowego ustanowienie zabezpieczeń

rzeczowych niewątpliwie wzmacnia pozycję skarżącego i daje mu silną gwarancję uzyskania spłaty. Przy takim poziomie zaspokojenia, a nadto istnieniu zabezpieczeń rzeczowych na dalszy plan wysuwa się kwestia długości czasu potrzebnego do wykonania układu. Tym bardziej, że zaspokojenie w ewentualnym postępowaniu upadłościowym również nie nastąpiłoby od razu. Likwidacja masy upadłości i wykonanie planu podziału są bowiem raczej czynnościami, które wieńczą postępowanie upadłościowe, a nie stanowią jego etap wstępny. Biorą zatem pod uwagę skalę prowadzonego przez dłużnika przedsiębiorstwa, wielkość jego majątku oraz ilość wierzycieli, a tym samym stopień skomplikowania ewentualnego postępowania upadłościowego, z dużą dozą prawdopodobieństwa można przyjąć, że zaspokojenie wierzycieli, w tym skarżącego nastąpiłoby po upływie wielu miesięcy, a być może nawet kilku lat. W efekcie zaspokojenie skarżącego w postępowaniu upadłościowym wcale nie musiałoby nastąpić wcześniej niż będzie to miało miejsce w wykonaniu układu. Wszelkie zatem zarzuty odnoszące się do okresu spłat nie mogły zasługiwać na uwzględnienie.

Na marginesie podkreślić jeszcze wypada, że skarżący w żadnym miejscu nie zakwestionował wyliczeń i symulacji będących podstawą testu prywatnego wierzyciela. Co więcej podnosząc zarzuty w tym zakresie równolegle przyznał, że test prywatnego wierzyciela dał wynik pozytywny (wskazał na wyższy stopień zaspokojenia wierzycieli publicznoprawnych w układzie niż w postępowaniu upadłościowym).

W uzasadnieniu zażalenia skarżący rozwinął jednak również inną argumentację. Jak sam wyjaśnił decydujące znaczenie w zaskarżeniu zatwierdzenia układu ma dla niego kwestia przedawnienia zobowiązań podatkowych. Najogólniej rzecz ujmując skarżący obawia się, że znaczna część objętych układem zobowiązań podatkowych dłużnika ulegnie przedawnieniu przed okresem spłaty wynikającym z układu. Terminy przedawnienia zobowiązań podatkowych PIT za 2016 r. przypada na lata 2021 r., z kolej przedawnienie zobowiązań podatkowych VAT za okres od lipca do listopada 2011 r. nastąpi w ciągu kilku tygodni, podczas gdy spłata ostatniej raty układu przypadać ma na koniec 2027 r. Zdaniem skarżącego zatem w przypadku uchylecia układu na podstawie art. 176 ust. 1 p. r. mogłoby nastąpić przedawnienie części jego wierzytelności objętych tym układem.

Obawy te nie są jednak w żaden sposób uzasadnione. Nietrafny jest bowiem pogląd skarżącego, jakoby tylko ogłoszenie upadłości zabezpieczało wierzycieli publicznoprawnych przed przedawnieniem przysługujących im roszczeń. Skoro powyższe zdarzenie ujęte jest w określonym w art. 70 ordynacji podatkowej katalogu zdarzeń powodujących przerwanie biegu terminu przedawnienia wierzytelności publicznoprawnych. W doktrynie jak i orzecznictwie panuje utrwalony pogląd, że zatwierdzony w postępowaniu restrukturyzacyjnym układ, bez względu na to, jak dużo czasu potrzeba na jego wykonanie, nie doprowadzi do przedawnienia objętych nim wierzytelności, w tym wierzytelności publicznoprawnych (do których zalicza się m.in. wierzytelności podatkowe) (postanowienie SO w Katowicach z dnia 27 kwietnia 2018 r., XIX Gz 555/17; wyrok SA w Katowicach z dnia 15 listopada 2018 r., V AGa 665/18).

Jak wskazał prof. A. J. Witosz („Układ a kwestia przedawnienia”, Doradca Restrukturyzacyjny nr 10[4/217]) o braku negatywnego wpływu układu na przedawnienie objętych nim wierzytelności, świadczą następujące okoliczności:

1. skutkiem prawomocnego zatwierdzenia układu jest konstytutywne określenie na nowo terminów płatności wszystkich objętych nim wierzytelności, a zatem - określenie na nowo początku biegu ich przedawnienia, następującego od upływu określonych w układzie terminów spłaty objętego nim zadłużenia (jeżeli spłata ma następować w ratach, terminy przedawnienia będą oddzielnie w stosunku do każdej z rat, od upływu terminów płatności każdej z tych rat);
2. do należności objętych układem nie stosuje się terminów przedawnienia określonych w art. 125 k.c. czy też art. 70 ordynacji podatkowej, ponieważ zatwierdzenie układu nie stwierdza istnienia objętych nim roszczeń, ale stwierdza prawidłowość jego przyjęcia oraz zgodność treści tego układu z przepisami prawa, zaś w odniesieniu do objętych nim wierzytelności, określa na nowo terminy i zasady ich spłaty;
3. prawo restrukturyzacyjne kompleksowo reguluje skutki zawarcia i zatwierdzenia układu, w odniesieniu tak do zobowiązań prywatnoprawnych, jak i publicznoprawnych, i skoro nie zawiera żadnej odrębnej regulacji dotyczącej skutków zawarcia i zatwierdzenia układu w stosunku do tych drugich, to uznać należy, że są one tożsame - układ zatem

powoduje wyznaczenie na nowo terminów płatności zobowiązań publicznoprawnych i w konsekwencji wyznacza nowe terminy, od kiedy liczyć należy bieg przedawnienia tych publicznoprawnych zobowiązań;

4. relacja między przepisami pr.r. a przepisami ordynacji podatkowej jest taka, że te pierwsze określają na nowo terminy płatności zobowiązań publicznoprawnych, od których należy liczyć następnie termin ich przedawnienia, zaś te drugie określają długość terminu przedawnienia (5 lat) oraz sposób jego liczenia (na koniec roku kalendarzowego, ale w stosunku do roku, w którym zgodnie z układem miała nastąpić spłata danego zobowiązania publicznoprawnego, a nie w stosunku do roku, w którym pierwotnie miała nastąpić ta płatność), przez co ustawy te w omawianej kwestii wzajemnie uzupełniają się; jest to relacja komplementarna, a nie wykluczająca się na zasadzie *lex specialis derogat legi generali*.

Opisywany skutek zatwierdzenia układu, tj. wyznaczenie na nowo zasad i terminów spłaty wszystkich objętych nim zobowiązań, w tym także zobowiązań publicznoprawnych oznacza, że nieuprawnione są zarzuty zażalenia, wskazujące na rzekomą nie identyfikowalność spłat wynikających z układu jako realizację płatności z tytułu poszczególnych zobowiązań podatkowych. Skoro układ na nowo wyznacza zasady spłat, to tym samym stanowi on bezpośrednio źródło spłat i nie ma wymagania w postaci wskazywania, które konkretnie pierwotne zobowiązanie podatkowe jest spłacane poszczególną płatnością. Nie można zatem zgodzić się z zarzutem skarżącego dotyczącym ponoszenia przez niego ryzyka przedawnienia przysługujących mu wierzytelności w wyniku zatwierdzenia układu. Wskutek tego zatwierdzenia, wierzytelności te zyskały nowe terminy spłaty i ich ewentualne przedawnienie będzie biegło od tych właśnie terminów, a nie od terminów pierwotnych. Nigdy więc nie dojdzie do ich przedawnienia w wyniku zatwierdzenia układu.

Stanowisko skarżącego nie zasługuje na aprobatę również wobec treści art. 312 ust. 6 pr.r. Zgodnie z tym przepisem w odniesieniu do roszczeń, co do których jest niedopuszczalne wszczęcie postępowania egzekucyjnego oraz wykonanie postanowienia o zabezpieczeniu roszczenia lub zarządzenia zabezpieczenia roszczenia, z dniem otwarcia postępowania sanacyjnego bieg przedawnienia roszczenia nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu przez czas trwania postępowania sanacyjnego. Skoro już samo otwarcie sanacji powoduje zawieszenie rozpoczętego biegu terminu przedawnienia czy też zablokowanie otwarcia biegu terminu, jeżeli przed dniem otwarcia sanacji biegu swego termin ten nie rozpoczął, to tym bardziej zatwierdzenie układu nie może doprowadzić do przedawnienia objętych nim roszczeń, skoro układ, wyznaczając nowe zasady i terminy spłaty zobowiązań dłużnika, na nowo wyznacza też bieg terminów ich przedawnienia. Zatem również i z powyższej przyczyny brak jest jakichkolwiek argumentów pozwalających podzielić obawy skarżącego, co do przedawnienia jego wierzytelności, jako uchybienia powstałego w wyniku zatwierdzenia układu. Wyjaśnić przy tym należy, że choć przepis ten został dodany do prawa restrukturyzacyjnego na mocy ustawy z dnia 30 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy - Prawo upadłościowe oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r. poz. 1802) i obowiązuje od dnia 24 marca 2020 r., niemniej zgodnie z art. 9 ust. 2 wskazanej ustawy nowelizującej, w sprawach, w których przed dniem jej wejścia w życie wpłynął wniosek o otwarcie postępowania restrukturyzacyjnego albo wnioski o zatwierdzenie układu w postępowaniu o zatwierdzenie układu, stosuje się przepisy ustawy Prawo restrukturyzacyjne w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Artykuł 312 ust. 6 p. r. ma więc zastosowanie w postępowaniu sanacyjnym (...) S.A.

Jednocześnie wobec treści ww. przepisów nieuzasadnione są też obawy skarżącego, że jego roszczenia ulegną przedawnieniu w przypadku uchylenia układu. Skoro bowiem z mocy art. 312 ust. 6 pr.r. terminy te z dniem otwarcia postępowania sanacyjnego uległy *ex lege* zawieszeniu bądź w ogóle jeszcze nie zostały otwarte, to tym samym w dacie uchylenia układu albo zaczną one biec dalej, albo w ogóle rozpoczną swój bieg. Roszczenia skarżącego nie będą zatem przedawnione. Do podobnej konstatacji prowadzi analiza treści art. 179 ust. 1 pr.r., w myśl którego w przypadku uchylenia albo wygaśnięcia układu dotychczasowi wierzyciele mogą dochodzić swych roszczeń w pierwotnej wysokości. Wypłacone na podstawie układu sumy zalicza się na poczet dochodzonych wierzytelności. Skarżący Skarb Państwa będzie mógł zatem w takiej sytuacji dochodzić swojego zobowiązania od dłużnika nie na podstawie tytułu wykonawczego wystawionego przez sam urząd, bo ten utracił wykonalność z mocy prawa na podstawie art. 170 ust. 3 pr.r., ale na podstawie tytułu egzekucyjnego wystawionego w trybie art. 102 ust. 1 pr.r., zgodnie z którym po prawomocnej odmowie zatwierdzenia układu lub prawomocnym umorzeniu

postępowania restrukturyzacyjnego wyciąg z zatwierdzonego spisu wierzytelności, zawierający oznaczenie wierzyciela i przysługującej mu wierzytelności, stanowi tytuł egzekucyjny przeciwko dłużnikowi.

Tym samym obawy skarżącego Skarbu Państwa, że przedawnią się należne mu tytułem zobowiązań podatkowych kwoty są nieuzasadnione. Ustawodawca zadbał bowiem o to, aby prawo restrukturyzacyjne było instytucją „szczelną”, która nie dopuszcza do pokrzywdzenia wierzycieli.

W uzasadnieniu zażalenia skarżący wierzyciel podniósł także, że w niniejszej sprawie ziściła się przesłanka odmowy zatwierdzenia układu opisana w art. 165 ust. 2 pr.r., bowiem warunki układowe dla grupy skarżącego są mniej korzystne niż dla wierzycieli z II i III grupy. Odnosząc się do tak zarysowanych argumentów podkreślić jednak należy, że wierzyciel wprawdzie głosował przeciwko układowi, niemniej jednak nie zgłosił zastrzeżeń do układu w ustawowym terminie. Ta okoliczność wyklucza możliwość badania warunków zastrzeżonych dla tego wierzyciela w układzie, jako przesłanki odmowy jego zatwierdzenia na podstawie art. 165 ust. 2 pr.r. Przepis ten dla możliwości odmowy zatwierdzenia układu wymaga bowiem, obok przesłanki materialnej (rażące pokrzywdzenie), jednoczesnego spełnienia dwóch przesłanek formalnych (głosowania przeciw układowi i wniesienia zastrzeżeń w terminie).

Abstrahując od powyższego należy wskazać, że już sama instytucja grup wierzycieli zakłada niejako różne traktowanie wierzycieli z tych grup, pewne przywileje, a co za tym idzie pokrzywdzenie innych. Pamiętać jednak należy, że odmowa zatwierdzenia układu na podstawie art. 165 ust. 2 p. r. nastąpić może jedynie wtedy gdy układ ten jest rażąco krzywdzący dla wierzyciela, który głosował przeciwko układowi i wniósł zastrzeżenia. Nie wystarcza zatem by układ ten był jedynie krzywdzący dla wierzyciela, a musi być krzywdzący rażąco. Tym samym jeżeli zawarcie układu byłoby dla wierzyciela jedynie niewiele mniej korzystne niż ogłoszenie upadłości (taka jest bowiem alternatywa braku układu – jego przyjęcia lub zatwierdzenia) lub jego sytuacja w wyniku przyjęcia i zatwierdzenia układu byłaby tylko trochę gorsza niż sytuacja innych wierzycieli oczywiście nie może to stanowić przesłanki odmowy zatwierdzenia układu na podstawie art. 165 ust. 2 p. r. Poza tym nawet w przypadku rażąco krzywdzących warunków przyjętego układu Sąd restrukturyzacyjny jedynie może odmówić jego zatwierdzenia. W niniejszej sprawie nie sposób przyjąć by układ był rażąco krzywdzący dla skarżącego wierzyciela. Jak już zostało wyjaśnione w przypadku ogłoszenia upadłości dłużnika (o ile zostałaby ona ogłoszona) skarżący wierzyciel byłby zaspokojony w znacznie niższym stopniu, a spłata jego wierzytelności nie mogłaby być zabezpieczona zastawem czy też hipoteką. Co do zaś warunków zaspokojenia przewidzianych dla skarżącego w ramach układu, to gorsze warunki przewidziane zostały dla wierzycieli grupy IV i V. Nie sposób zatem uznać, że to grupa skarżącego została potraktowana w sposób najmniej korzystny.

Uznając z przedstawionych względów podniesione przez skarżącego zarzuty i argumenty za całkowicie bezzasadne, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 3 k.p.c. w zw. z art. 209 p. r. postanowił o oddaleniu zażalenia.

SSO Magdalena Nałęcz SSO Andrzej Sobieszkański SSO Bolesław Wadowski